

Lisälainanottovaltuuden hakeminen vuodelle 2026

Ahall 26.05.2025 § 231
2382/02.00/2025

Valmistelija(t)	Kari Janhonen, kari.janhonen(at)pshyvinvointialue.fi, puh 044 717 2078, Anne Halttunen, anne.halttunen(at)pshyvinvointialue.fi
Päätös	Merkitään pöytäkirjaan, että: - Heli Pärnänen liittyi kokoukseen asian käsittelyn aikana klo 11.53 Päätösehdotus hyväksyttiin.
Esittelijä	hyvinvointialuejohtaja
Päätösehdotus	Aluehallitus päättää 1) jättää hakemuksen lainanottovaltuuden muuttamiseksi ja 2) valtuuttaa hyvinvointialuejohtajan nimeämään edustajat neuvotteluita varten.
Ennakkovaikutusten arviointi	Lainanottovaltuus mahdollistaa integraatiota ja tuottavuutta edistävät investoinnit.
Toimivallan peruste	Hallintosäntö 36 §
Liitteet ja oheisaineisto	
Valmistelu	Hyvinvointialueen rahoituksen riittävyys varmistetaan vuosittain vahvistettavalla investointeja varten otettavan pitkäaikaisen lainan ottamista koskevalla rajoitteella. Valtioneuvosto päätti 8.5.2025 Pohjois – Savon hyvinvointialueen lainanottovaltuudeksi 0 € vuodelle 2026. Valtiovarainministeriön antaman ohjeistuksen mukaan investoinnin rahoitus on esitettävä kokonaisuudessaan investoinnin käynnistämivuoden investointisuunnitelmassa. Käynnistämivuoden lainanottovaltuuden ja muun rahoituksen tulee riittää koko hankkeen rahoittamiseen. Pitkäaikaista lainaa voi nostaa useamman tilikauden aikana. Nostamatta oleva laina (ns. sidottu valtuus) otetaan huomioon seuraavien vuosien lainanottovaltuuden laskennassa. Rahoitus tulee osoittaa vuoden 2026 suunnitelmassa koko investointimenolle. Jos investointi alkaa esimerkiksi 2026 ja päättyy 2029, näille vuosille kohdistuvien investointimenojen rahoitus on esitettävä kokonaisuudessaan vuoden 2026 investointisuunnitelmassa

Vuotta 2026 koskevassa investointisuunnitelmassa investointeja vastaavien sopimusten sopimussummat koko sopimuskaudelta rinnastetaan investointeihin ja lainanottovaltuuden on riitettävä myös näihin. Investointeja vastaavia sopimuksia ovat mm. toimitilojen pitkäaikaiset vuokrasopimukset, leasing-sopimukset, ajoneuvojen vuokraussopimukset sekä muut sopimukset, joissa on kysymys sitoutumisesta useampaa vuotta koskevaan sopimukseen, esim. tietojärjestelmähankkeet.

Edellä mainitut tulkinnat johtavat siihen, että Pohjois-Savon hyvinvointialue ei pysty toteuttamaan välttämättömiä investointeja ilman vakavia palvelutuotannon häiriöitä, ellei sillä ole lainanottovaltuutta.

Hyvinvointialuelain mukaan valtioneuvosto muuttaa hyvinvointialueen lainanottovaltuutta, jos investointi on välttämätön hyvinvointialueen järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen tuottamisen jatkuvuuden kannalta tai lainsäädännössä edellytettyjen palvelujen turvaamiseksi eikä investointitarvetta voida kattaa muulla tavoin. Lainanottovaltuuden muuttamisesta voidaan päättää hyvinvointialueen hakemuksesta tai valtiovarainministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön tai sisäministeriön aloitteesta.

Valtiovarainministeriö asettaa lainanottovaltuuden muuttamisen valmistelua varten valmisteluryhmän, johon valtiovarainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö ja sisäministeriö sekä asianomainen hyvinvointialue nimeävät edustajansa. Valmisteluryhmän tehtävänä on arvioida lainanottovaltuuden muuttamisen edellytyksiä, tarvittavan lainanottovaltuuden suuruutta sekä hyvinvointialueelle asetettavia ehtoja. Valtiovarainministeriö arvioi lainanottovaltuuden tarpeen ja suuruuden hyvinvointialueiden taloudellisen tilanteen ja investointisuunnitelman perusteella. Arviointi perustuu hyvinvointialueen taloutta ja toimintaa koskevan tiedon perusteella tehtyyn kokonaisarvioon. Arvioinnin tavoitteena on varmistaa, että hyvinvointialueet voivat toteuttaa tarvittavat investoinnit ja ylläpitää palvelujen laatua ja saatavuutta.

Mikäli hyvinvointialueelle myönnetään ylimääräinen lainanottovaltuus, voi valtiovarainministeriö käynnistää hyvinvointialueissa tarkoitetun arviointimenettelyn.